



ISSN 2223-3822

Dyeyeva, N. (2015). Concept of corporate governance improvement in the system of financial market steady development [Konceptsiia udoskonalennia korporatyvnoho upravlinnia u systemi staloho rozvytku finansovoho rynku]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 111-119. [Accessed November 30, 2015]. Available from: <<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15dnarfr.pdf>>



Концепція удосконалення корпоративного управління у системі сталого розвитку фінансового ринку

Наталія Деева

Київський національний торговельно-економічний університет,

вул. Кіото, 19, Київ, 02000, Україна

д.е.н., доц., професор кафедри менеджменту

e-mail: Dne280678@gmail.com, dne@rambler.ru



Article history:

Received: September, 2015

1st Revision: September, 2015

Accepted: October, 2015

JEL classification:

D53

E44

G15

G32

G38

UDC:

338.24

336.76

Abstract: Предметом дослідження є теоретичні, методологічні основи і практичні аспекти становлення корпоративного управління в умовах розвитку фінансового ринку в Україні. Об'єктом дослідження є взаємопов'язані процеси становлення корпоративного управління в умовах розвитку фінансового ринку в Україні. Метою статті є обґрунтування концептуальних засад удосконалення корпоративного управління у системі сталого розвитку фінансового ринку. Методологія і методика дослідження ґрунтуються на фундаментальних положеннях економічної теорії, наукових працях провідних вітчизняних і зарубіжних авторів із проблем корпоративного управління, фінансів і банківської справи. У статті використано системний підхід і нормативний метод. Результатом дослідження стала розробка концепції удосконалення корпоративного управління на основі адаптації найкращої світової практики відповідно до національних умов, стану зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування корпорацій, інфраструктури фінансового ринку. Запропонована концепція враховує особливості функціонування корпорацій у реальному і фінансовому секторах національної економіки, дозволяє побудувати ефективний механізм корпоративного управління на мікрорівні і створити сприятливий фон корпоративного управління на макрорівні.

Keywords: корпоративне управління, фінансовий ринок, сталий розвиток, концепція, удосконалення



Деева Н. Концепція удосконалення корпоративного управління у системі сталого розвитку фінансового ринку [Електронний ресурс] / Наталія Деева // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2015. — Вип. 2 (13). — С. 111-119. — Режим доступу до журн.: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15dnarfr.pdf>.



This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними задачами

У сучасному світі провідною формою ділової організації є акціонерне товариство (публічна корпорація), у межах якої права на остаточні рішення власників (акціонерів) обмежені і зводяться до права на контроль за вищими менеджерами. Кожна форма ділової організації має позитивні та негативні сторони. До переваг розподілу прав власності в акціонерному товаристві слід віднести: зниження ризиків, пов'язаних з інвестиціями, що відкриває можливості для мобілізації крупних сум капіталу; висока ліквідність внаслідок вилучення частки капіталу шляхом продажу акцій; добра форма захисту від «здирицтва», оскільки продаж акцій не впливає на долю специфічних активів, які залишаються у фірмі; розділення функції прийняття ризиків (право на залишковий дохід) і функції управління (право на ухвалення більшої частини остаточних рішень) дає можливість підбирати професійних менеджерів.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій, в яких існує початок розв'язку існуючої проблеми і на котрі спирається автор

Фондовий ринок у світі розглядається як важливий інструмент впливу на діяльність відкритих корпорацій [4, с. 217]. Основна макроекономічна функція фондового ринку полягає в тому, щоб трансформувати тимчасово вільні грошові кошти у виробничі капіталовкладення, тобто передати грошові ресурси від позикодавців до позичальників. Можливості здійснення портфельних інвестицій та обіг похідних фінансових інструментів дозволяють емітентові залучити значні обсяги фінансових ресурсів, а інвестору диверсифікувати ризик. Однак ефективне функціонування акціонерних товариств та фінансового ринку потребує створення відповідних правил гри та механізмів, які б забезпечували виконання цих правил [9, с. 218]. Вадою українського фондового ринку є його орієнтація не на публічне залучення ресурсів, а на прихований перерозподіл активів і силове захоплення сторонніх компаній. Проблемні питання організації корпоративного управління в Україні обговорюються у працях багатьох вітчизняних вчених, серед яких слід виділити таких: Бобиль В., Головкова Л., Діденко С., Довгань Л., Євтушевська О., Кубліков В., Кужелев М., Куркін А., Мілявський М., Муха Р., Палига Є., Поліщук І., Попов О., Чаус В., Чихачова Ю. Високо оцінюючи їх внесок у становлення національної моделі корпоративного управління, слід наголосити на недостатній увазі до причинно-наслідкових зв'язків стану корпоративного управління і стійкості фінансового ринку..

3. Невирішені раніше частини загальної проблеми - виділення нерозв'язаних раніше частин загальної проблеми, котрим присвячена стаття

Досліджуючи проблему інституціоналізації системи корпоративного управління у вітчизняній економіці перш за все необхідно визначити основні форми її реалізації, до яких слід віднести: вироблення норм національного корпоративного законодавства та адаптація його до норм міжнародного права; імпорт міжнародних стандартів корпоративного управління (що представлені різноманітністю кодексів, принципів, моделей); формування внутрішньо-корпоративних норм та засад корпоративної культури; заснування інституцій, що регулюють та координують роботу корпоративного сектора. Актуальність виділеної проблеми підсилюється тим, що в українських умовах функція контролю як одна зі складових «пучка» прав власності є аморфною внаслідок формальної масової участі в акціонерній власності, значної розпорошеності корпоративних прав [2, с. 64] тощо. Тому потребують подальшого розвитку шляхи вирішення проблеми діалектичної єдності корпоративного управління і фондового ринку.

4. Постановка завдання формулювання мети статті

Метою статті є обґрунтування концептуальних засад удосконалення корпоративного управління у системі сталого розвитку фінансового ринку.

5. Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів

Корпоративна форма господарювання найефективніше використовується у великих виробництвах. Корпоративна структура - це сукупність окремих одиниць, організованих в єдину систему де відбувається їх взаємодія та перетворення на єдину систему корпоративного капіталу, як складне економічне утворення, що відображає статутне злиття простих економічних одиниць. У цій системі

кожна складова може функціонувати лише завдяки взаємодії з іншими і являє собою внутрішню організацію, що розвивається за власними законами й набуває свого змісту в інтеграції за виробничо-технологічними та фінансовими зв'язками [5, с. 140].

Запозичення норм і стандартів корпоративної поведінки та корпоративного управління стало типовою тенденцією формування корпоративного простору у постсоціалістичних країнах. Однак їх необхідно адаптувати до вітчизняних умов. Події останнього часу підтверджують висновок про те, що фінансова нестабільність може бути іманентною властивістю фінансової системи. Витоки гіпотези про те, що економічна система зовсім не завжди знаходитиметься в стані рівноваги, а може розгойдуватися як гойдалки, лежать ще в роботах економістів, які займалися бізнес-циклами, зокрема Йозефа Шумпетера («Теорія економічного розвитку») і Джона Мейнарда Кейнса («Теорія зайнятості, відсотка і грошей»). Серед сучасних макроекономістів найрадикальнішим прихильником цієї ідеї є Хайман Мінські (Human Mynski) - автор гіпотези про фінансову нестійкість, розроблену в руслі ідей відомих економістів минулого (Джон Стюарт Мілль, Альфред Маршалл, Кнут Віксель і Ірвінг Фішер). Мінські формулює дві теореми гіпотези про фінансову нестабільність. Перша звучить так: у економіці є фінансові режими, при яких вона стабільна, і режими, при яких вона нестабільна. А друга теорема свідчить, що система схильна переходити від стабільних режимів до нестабільних в період економічного процвітання. Особливо небезпечна ситуація, коли в період процвітання виникає інфляція і влада прагне її обмежити за рахунок жорсткої монетарної політики. Основний висновок: нестабільність – це властивість, іманентно притаманна сучасній фінансовій системі, вона навіть не потребує зовнішніх шоків, щоби вибитися з колії, - є геніальним поясненням поточної кризи [11, с. 67].

В епоху загальної глобалізації одним із найважливіших елементів управління економікою стає можливість своєчасно визначати наростання передкризової ситуації і кризи в країні, на регіональному і міждержавному рівнях. Концепція фінансової стабільності має на увазі своєчасне виявлення чинників ризику, загрозливих стійкому функціонуванню банківського сектора і економіки країни в цілому. Міжнародним валютним фондом (МВФ) розроблена система індикаторів фінансової стабільності (Financial soundness indicators (FSIs)), які розраховуються і розповсюджуються для використання в макропруденційному аналізі. Він є оцінкою і контролем за сильними сторонами і вразливими місцями фінансових систем з метою підвищення фінансової стабільності і, зокрема, для зниження вірогідності краху фінансової системи.

Прийнята в різних країнах практика складання і розповсюдження ПФС і їх компонентів є досить різномірною. Складання самих ПФС носить, лише за декількома виключеннями, досить обмежений характер, а розповсюджується — особливо за межами групи промислово розвинених країн — зовсім невелике число показників. Разом із тим складання і розповсюдження компонентів ПФС здійснюється в ширших масштабах. Середнє число ПФС, що складаються промислово розвиненими країнами – 37 (66%), країнами з ринком, що формується, – 31 (55), країнами, що розвиваються, – 26 (46%). Промислово розвинені країни склали і поширювали найбільше число ПФС – 23 (41%), країни з ринком, що формується, – 19 (34%), що розвиваються – 14 (25%) [6, с. 189].

Україна – учасниця проекту по компіляції і розповсюдженню індикаторів фінансової стабільності (ІФС). На офіційному сайті Національного банку України (НБУ) приведені статистичні дані і метадані відносно ІФС, підготовлені відповідно до методології МВФ. Дані складаються і розповсюджуються по 12 основним і 10 рекомендованим ІФС депозитних корпорацій (банків), що складає 39,24% від їх загального числа і відповідає рівню країн з ринком, що формується. Проте істотним недоліком є розрахунок ІФС тільки для депозитних корпорацій, що робить неможливим проведення аналізу стану інших фінансових і нефінансових корпорацій.

Характерними рисами розвитку українського корпоративного сектора є: тривалий процес перерозподілу власності; концентрація акціонерного капіталу і управління в руках вузької групи людей; неефективна поведінка багатьох топ-менеджерів і акціонерів; слабкість дії ринку цінних паперів як зовнішнього середовища корпоративних відносин тощо. Змінити цю ситуацію на краще можливо шляхом удосконалення корпоративного управління і корпоративного контролю, зокрема. Серед нагальних проблем системи менеджменту вітчизняних корпорацій чільне місце посідає розробка основних механізмів розмежування функцій між органами управління та контролю за їх виконанням [3, с. 98].

Вимоги сталого розвитку підприємства як засобу запобігання кризових явищ потребують зміцнення корпоративного управління. Українські компанії все частіше застосовують PR- інструменти для демонстрації активної соціальної позиції цільовим групам впливу: медіапроекти, що супроводжують заходи корпоративної соціальної відповідальності, зустрічі з цільовою аудиторією, конференції, публіситі. Вони переходять від разових акцій до довгострокових проектів. Виникає нова ідеологія розуміння корпорації не лише як юридичної і фізичної структури, але і як організації, яка взаємодіє з природою і спілкується зі соціумом самими різними способами завдяки створюваним нею матеріальним, фінансовим і інформаційним потокам [7, с. 91]. Розглядати ефективність корпоративного управління виключно з позицій економічної вигоди та економічних методів управління, ігноруючи вагомість інших

аспектів, неприпустимо. Серед таких аспектів важливе місце належить соціальній відповідальності та соціальній поведінці корпорацій, які є невід'ємною складовою корпоративного управління [8, с. 106].

Державне регулювання не покриває усіх зовнішніх ефектів діяльності корпорацій - екстерналії («закон - неповний контракт»), унаслідок чого виникає необхідність в їх приватному врегулюванні. Корпоративна соціальна відповідальність краще, ніж державне регулювання, справляється з вирішенням перерахованих завдань через переваги приватного сектора в заповненні ринкових ніш, використання ринкової інформації і більшої схильності до інновацій.

Корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) являє собою піраміду з чотирьох рівнів, що складається з економічної (задоволення потреб суспільства в товарах, задоволення вимог власників у максимізації прибутку), юридичної (необхідність корпорації діяти в межах закону), етичної (виконання суспільно корисних дій за межами закону та економічної вигоди) та прийнятої на себе (добровільний внесок у розвиток суспільства без вигоди для корпорації) відповідальності. Протириччя між економічною відповідальністю та етичною й прийнятою на себе відповідальністю відображає суперечності між діями й інтересами власників, менеджерів, уряду та інших зацікавлених груп.

Організація Business for Social Responsibility (BSR) - «Бізнес за соціальну відповідальність», яка є однією з провідних у цій галузі у США, визначає корпоративну соціальну відповідальність як «досягнення успіху у бізнесі такими методами, які забезпечують дотримання етичних цінностей, повагу до інтересів громадян і місцевих громад та збереження природного середовища». У найбільш спрощеному вигляді, це - «те, що ви робите, як ви це робите, що ви кажете і коли» [10]. При цьому бізнес також має виправдовувати певні правові, етичні, комерційні та інші очікування суспільства, та приймати такі рішення, які забезпечують справедливу рівновагу між інтересами всіх основних зацікавлених сторін. Для дотримання обговорюваного балансу і усвідомлення корпоративної соціальної відповідальності компанії мають виконувати такі умови: визначення і встановлення принципів КСВ генеральним директором, радою директорів і вищим менеджментом компанії; зрозумілість для персоналу принципів і цінностей соціальної корпоративної відповідальності, їх придатність для використання в повсякденній діяльності корпорації; залучення до розробки відповідних процедур по встановленню соціально відповідальної поведінки ключових стейкхолдерів; підтримка контактів із стейкхолдерами і прагнення до максимальної відвертості інформації про компанію; розуміння членами ради директорів минулого компанії, сьогодення її положення і перспектив розвитку; склад ради директорів: наявність в ній представників із різним досвідом для диверсифікації сукупних навичок, необхідних для ефективної наглядової і консультативної діяльності; наявність незалежних директорів для урівноваження впливу, що надається на діяльність компанії виконавчим директором.

Виділяють декілька рівнів соціальної відповідальності бізнесу: добросовісне виконання прямих зобов'язань перед суспільством з точки зору регулярної виплати заробітної плати, дотримання норм трудового законодавства, своєчасної та повної сплати податків; партнерські внутрішньофірмові відносини з урахуванням інтересів працівників на основі цільових соціальних інвестицій у професійну підготовку та підвищення кваліфікації персоналу, охорону його праці та здоров'я; програми та заходи, сфера яких виходить за рамки компанії. Існують три варіанти впровадження соціальної відповідальності корпораціями: окремі проекти; програми, що поєднують декілька проектів та ініціатив; впровадження стратегії соціальної відповідальності у всі основні, як внутрішні гак і зовнішні, процеси діяльності підприємства. Відповідно до думки Всесвітнього Банку, ухвалення принципів корпоративної соціальної відповідальності - це згода корпоративного сектора з необхідністю управління і поліпшення економічної, екологічної і соціальної дії компаній на всіх можливих рівнях (корпоративному, регіональному і глобальному). Інструментарій корпоративної соціальної відповідальності в корпоративному управлінні має таку ієрархію: місія і цінності, кодекс корпоративної етики; стратегія компанії: цілі стійкого розвитку (економічні, екологічні і соціальні); концепція взаємодії зі стейкхолдерами; заходи щодо стійкого розвитку; соціальна (по стійкому розвитку) звітність; комунікації (Інтернет і інтранет, міжсекторне партнерство тощо).

Ефективне управління корпорацією можливе лише за умови наявності внутрішніх регламентів, які встановлюють чіткий розподіл прав і обов'язків між органами нагляду і оперативного управління, а саме Положень: про загальні збори акціонерів; про спостережну раду; про виконавчий орган (правління); про корпоративного секретаря, про посадових осіб акціонерного товариства; про ревізійну комісію; про службу внутрішнього аудиту. Відсутність імперативних норм у законодавстві України щодо створення Наглядової ради і ревізійної комісії, а також рекомендаційний характер Принципів корпоративного управління дозволяє акціонерним товариствам адаптувати організаційно-правову модель управління до їх структури власності. Для корпорацій з концентрованою власністю доцільно використовувати модель чіткого розмежування функцій Наглядової ради і Правління. Потребам управління корпораціями з розпорошеною власністю найбільше відповідатиме модель Ради директорів. Обов'язковою умовою має бути жорстке регламентування питань створення, припинення та діяльності акціонерних товариств, закріплення прав акціонерів та встановлення відповідальності за їх порушення.

Вибір структури капіталу як ключове рішення компанії, що впливає на результати її довгострокового розвитку, належить до центральних проблем теорії корпоративних фінансів. Термін «капіталізація» щодо банківського сектора пропонується розуміти як динамічну і статичну величину. У першому значенні – це процес збільшення капіталу банку і банківської системи країни у цілому за рахунок: отриманих прибутків, додаткових емісій акцій, залучення коштів на умовах субординованого боргу, злиття та поглинання банків, залучення іноземних інвесторів тощо. У статичній капіталізації: на мікрорівні – це адекватність власного капіталу банку обсягу і ризикам його активів, на макрорівні – це адекватність сукупного власного капіталу банків вимогам стабільного функціонування банківського сектора. Основними напрямками удосконалення внутрішнього контролю у контексті реформування системи банківського нагляду НБУ є: розмежування повноважень і підвищення відповідальності керівників банку за безпеку, результати діяльності банку, проведення адекватної політики управління ризиками; забезпечення належної взаємодії системи внутрішнього контролю та аудиту із зовнішньою (банківським надглядом і зовнішнім аудитом); створення, запровадження та постійна актуалізація системи внутрішніх кредитних рейтингів, що дозволить банку визначити портфель своїх позичальників за рівнем ризикованості операцій з ними; проведення бек-тестування міграції внутрішніх кредитних рейтингів на реальних даних за максимально можливий період часу, що поліпшить процеси моніторингу ризиків; використання методу стрес-тестування, який полягає у визначенні величини неузгодженої позиції, яка наражає банк на ризик та у визначенні шокової величини зміни зовнішнього фактора – валютного курсу, процентної ставки тощо.

Необхідність побудови ефективної системи корпоративного управління в банках визначається їх залежністю від довіри вкладників, більшою чутливістю до потенційних ускладнень у випадку неефективного управління. Базельський Комітет з банківського нагляду підготував кілька документів на конкретні теми, що роблять наголос на важливості корпоративного управління, внутрішнього контролю і управління ризиками. Розвитку нагляду на консолідованій основі сприятиме прийняття стандартів Базель III [1]. Питання достатності, або адекватності, капіталу є одним із ключових в банківській діяльності і не втрачає своєї актуальності впродовж багатьох років. Розробку міжнародних стандартів проводить Базельський комітет із банківського регулювання і нагляду. Структура капіталу Базель II (BaselII framework), введена в 2004 р., вимагала від фінансових інститутів підтримувати певний рівень активів, зважених з урахуванням ризиків як регулятивний капітал для покриття кредитних, операційних і ринкових ризиків. Дана структура, проте, довела свою недостатність відносно забезпечення високого рівня капіталу, якості капіталу і обмеження банків від побудови зайвого левериджа, як балансового так і позабалансового. Ці недоліки підсилювали нестабільність всієї системи в період останньої фінансової кризи. У Базелі III вони враховані, посилено визначення регулятивного капіталу і введено нові вимоги до капіталу у вигляді вимог до додаткових захисних резервів.

Метою концепції удосконалення корпоративного управління у системі сталого розвитку фінансового ринку визначено розробку механізмів взаємного стимулювання розвитку корпоративного управління і фондового ринку (рис.). В її основу покладено економічні теорії: формування і використання акціонерного капіталу, корпоративного управління (співучасників, агентська, порівняльного інституціонального аналізу), корпоративних фінансів, структури капіталу (компромісу, субординації), дивідендної політики (незалежності дивідендів, переваги дивідендів, регульованості і очікуваності дивідендів, «податкової диференціації»), теорії управлінні вартістю компанії, фінансової нестабільності.

Концепція враховує передовий світовий досвід, міжнародні стандарти і принципи: Базель III, принципи корпоративного управління ОЕСР, стандарти соціальної відповідальності, формування і розкриття соціальної звітності (AA1000, Керівництво GRI).

Основними напрямками досліджень є: стан корпоративного управління і розвиток фондового ринку та його інфраструктури. Об'єктами дослідження нефінансових корпорацій є: звіти про стан корпоративного управління; корпоративний контроль; рейдерство; дивідендна політика, депозитних корпорацій: структура власності, капіталізація і ризик-менеджмент, портфельцінних паперів; інтеграційні процеси. Напрямами досліджень фондового ринку та його інфраструктури є: державне регулювання, депозитарна система; капіталізація і індикатори розвитку фондового ринку; інформаційна прозорість корпоративного управління. Концепція орієнтована на отримання таких результатів: удосконалення методичних підходів до оцінки рівня корпоративного управління, розробка науково-практичних рекомендацій щодо вартісного управління корпорацією, механізмів формування і розкриття нефінансової звітності зі стійкого розвитку корпорацій, обґрунтування моделі регулювання фінансового ринку на консолідованій основі, розвиток індикаторів фондового ринку та вимог до корпоративного управління фондових бірж.

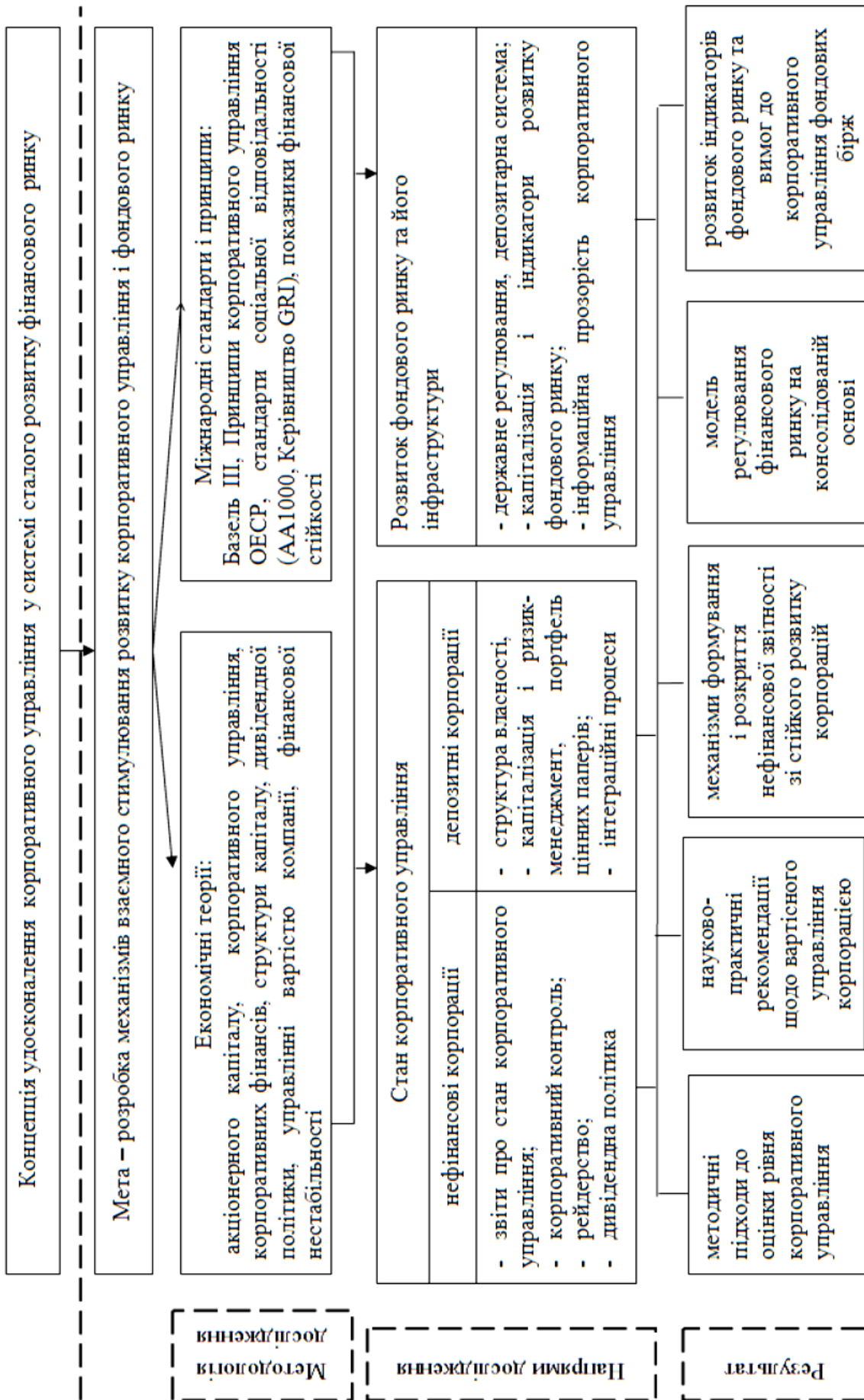


Рис. Концепція удосконалення корпоративного управління у системі сталого розвитку фінансового ринку

6. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку

Основний науковий результат статті полягає в обґрунтуванні концептуального підходу до удосконалення корпоративного управління системі сталого розвитку фінансового ринку. Концепція враховує передовий світовий досвід, міжнародні стандарти і принципи (Базель III, принципи корпоративного управління ОЕСР, стандарти соціальної відповідальності, формування і розкриття соціальної звітності) і орієнтована на отримання таких результатів: удосконалення методичних підходів до оцінки рівня корпоративного управління, розробка науково-практичних рекомендацій щодо вартісного управління корпорацією, механізмів формування і розкриття нефінансової звітності зі стійкого розвитку корпорацій, обґрунтування моделі регулювання фінансового ринку на консолідованій основі, розвиток індикаторів фондового ринку та вимог до корпоративного управління фондових бірж.

Перспективами подальших досліджень є визначення індикаторів причинно-наслідкових зв'язків корпоративного управління та сталості фондового ринку.

Author details (in Russian)

Концепция усовершенствования корпоративного управления в системе устойчивого развития финансового рынка

Наталия Деева

Аннотация. Предметом исследования являются теоретические, методологические основы и практические аспекты становления корпоративного управления в условиях развития финансового рынка в Украине. Объектом исследования являются взаимосвязанные процессы становления корпоративного управления в условиях развития финансового рынка в Украине. Целью статьи является обоснование концептуальных основ усовершенствования корпоративного управления в системе устойчивого развития финансового рынка. Методология и методика исследования основана на фундаментальных положениях экономической теории, научных трудах ведущих отечественных и зарубежных авторов по проблемам корпоративного управления, финансов и банковского дела. В статье использован системный подход и нормативный метод. Результатом исследования стала разработка концепции усовершенствования корпоративного управления на основе адаптации наилучшей мировой практики в соответствии с национальными условиями, состоянием внешней и внутренней среды функционирования корпораций, инфраструктуры финансового рынка. Предложенная концепция учитывает особенности функционирования корпораций в реальном и финансовом секторах национальной экономики, позволяет построить эффективный механизм корпоративного управления на микроуровне и создать благоприятный фон корпоративного управления на макроуровне.

Ключевые слова: корпоративное управление, финансовый рынок, устойчивое развитие, концепция, усовершенствование

Author details (in English)

Concept of corporate governance improvement in the system of financial market steady development

Nataliya Dyeyeva

Kyiv National University of Trade and Economics,

19 Kioto str., Kyiv 02000, Ukraine

Ph.D., Assoc., Professor of Management

e-mail: Dne280678@gmail.com, dne@rambler.ru

Abstract. The subject of the research is the theoretical and methodological basics and practical aspects of corporate governance formation in the conditions of financial market development in Ukraine. The object of the research is the interdependent processes of corporate governance formation in the conditions of financial market development in Ukraine. The purpose of the article is to ground the conceptual framework of corporate governance improvement in the system of steady financial market development. Methodology and research methods are based on fundamental positions of economic theory, scientific works of the leading national and foreign authors on the problems of corporate governance, finances and banking. System approach and normative method are used in the article. The research result is the development of the concept of corporate governance improvement on the basis of adaptation of the best world practices in accordance with national conditions, the state of external and internal environment of corporations functioning, financial market infrastructure. The suggested concept takes into account the peculiarities of corporations functioning in the real and financial sectors of the national economy, allows to build the effective mechanism of corporate governance on the microlevel and create the favourable background of corporate governance on the macrolevel.

Keywords: corporate governance, financial market, steady development, concept, improvement

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15dnarfr.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Dyeyeva, N. (2015). Concept of corporate governance improvement in the system of financial market steady development [Kontseptsiia udoskonalennia korporatyvnoho upravlinnia u systemi staloho rozvytku finansovoho rynku]. *Socio-Economic Problems and the State* [online]. 13 (2), p. 111-119. [Accessed November 30, 2015]. Available from: <<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2015/15dnarfr.pdf>>

Використана література

1. Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems, December 2010 [Electronic resources]. – Mode of access: <<http://www.bis.org/publ/bcbs189.pdf>>
2. Головкова Л. С. Особливості формування і розвитку корпоративних структур в економіці України [Текст] / Л.С. Головкова // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво. – 2009. – № 7. – С. 60-68.
3. Довгань Л.Є. Особливості формування системи менеджменту в інтегрованих корпоративних структурах [Текст] / Л.Є. Довгань, Н.О. Сімченко // Економічний простір. – 2008. – №12/2. – С.95-103.
4. Ляшенко В.И. Фондовые индексы зарубежных рынков / В.И. Ляшенко, К.В. Павлов. – М.: Магистр, 2007. – 558 с.
5. Музиченко Н.П. Институціоналізація ринкової інфраструктури України в умовах трансформаційної економіки [Текст] / Н.П. Музиченко // Вісник Донецького університету. Сер. В: Економіка і право. – 2007. – Вип. 1. – С. 138-144.
6. Показатели финансовой устойчивости. Руководство по составлению. - Вашингтон: Международный Валютный Фонд, 2007. – 326 с. (Translation of: Financial Soundness Indicators: Compilation Guide. Includes bibliographical references. ISBN 1-58906-401-0).
7. Садеков А. Соціальні аспекти розвитку корпоративного управління в Україні [Текст] / А. Садеков, Т. Косова // Економіка України. – 2008. – № 11. – С. 88-93.
8. Сталінська Г.О. Соціальна складова корпоративного управління: вплив на ефективність діяльності ТНК [Текст] / Г.О. Сталінська // Культура народів Причорномор'я. – 2007. – №99. – С. 105-109.
9. Тарасенко О.В. Вимірювання трансакційних витрат на фондовому ринку України / О.В. Тарасенко // Научные труды ДонНТУ. – Сер.: экономическая. – 2004. – Вып. 69. – С.215-219.
10. Уайлдфайр-Філд Н. Еволюція соціальної ролі бізнесу в Україні [Електронний ресурс] / Н. Уайлдфайр-Філд // Міжнародний форум «Інвестиції в Україну» (Лондон, 12 березня 2008 р.). - Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). – Режим доступу: http://ukraine.usaid.gov/ukr/lib/ukrainian%20summit%20speech_ukr.pdf.
11. Чиркова Е.В. Теории финансовых пузырей [Текст] / Е.В. Чиркова // Корпоративные финансы. – 2010. – №3(15). – С. 63-72.

References

1. Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems, December 2010 [Electronic resources]. Mode of access: <<http://www.bis.org/publ/bcbs189.pdf>>.
2. Holokova L. S. Features of formation and development of corporate structures in the economy of Ukraine [Osoblyvosti formuvannia i rozvytku korporatyvnykh struktur v ekonomitsi Ukrainy]. *Derzhava ta rehiony. Ser.: Ekonomika ta pidprijemnytstvo = Countries and regions. Economics and Business*, 2009, Vol. 7, pp. 60-68.
3. Dovhan L.Ye., Simchenko N.O. Features of formation of a management system integrated corporate structures [Osoblyvosti formuvannia systemy menedzhmentu v intehrovanykh korporatyvnykh strukturakh]. *Ekonomichnyi prostir = Economy*, 2008, Vol. 12/2, pp. 95-103.
4. Ljashenko V.I., Pavlov K.V. Stock indices of foreign markets [*Fondovye indeksy zarubezhnyh rynkov*]. Moscow, Magistr, 2007, p. 558.
5. Muzychenko N.P. The institutionalization of the market infrastructure in Ukraine under conditions of transformational economy [Instytutsionalizatsiia rynkovoї infrastruktury Ukrainy v umovakh transformatsiinoї ekonomiky]. *Visnyk Donetskoho universytetu. Ser. V: Ekonomika i pravo = Bulletin of Donetsk university. Avg. In: Economics and Law*, 2007, Vol. 1, pp. 138-144.

6. Financial Soundness Indicators [*Pokazатели finansovoj ustojchivosti. Rukovodstvo po sostavleniju*]. Washington: International Monetary Fund, 2007, p. 326. (Translation of: Financial Soundness Indicators: Compilation Guide. Includes bibliographical references. ISBN 1-58906-401-0).
7. Sadiyev A., Kosova T. Social aspects of corporate governance in Ukraine [Sotsialni aspekty rozvytku korporatyvnoho upravlinnia v Ukraini]. *Ekonomika Ukrainy = Economy of Ukraine*, 2008, Vol. 11, pp. 88-93.
8. Stalinska H.O. The social component of corporate governance: impact on the effectiveness of the TNC [Sotsialna skladova korporatyvnoho upravlinnia: vplyv na efektyvnist diialnosti TNK]. *Kultura narodov Prychernomoria = Culture of the people Black Sea Coast*, 2007, Vol. 99, pp. 105-109.
9. Tarasenko O.V. Measuring transaction costs on the stock market of Ukraine [Vymiriuvannia transaktsiinykh vytrat na fondovomu rynku Ukrainy]. *Nauchnyye trudy DonNTU. = Serie: Ekonomycheskaia – Proceedings of DonNTU*, 2004, Vol. 69, pp. 215-219.
10. Uaifair-Fild N. Evolution of the social role of business in Ukraine [*Evoliutsiia sotsialnoi roli biznesu v Ukraini*]. Mizhnarodnyi forum «Investytsii v Ukrainu» (London, 12 bereznia 2008 r.) – International forum "Investment in Ukraine" (London, 12 March 2008), US Agency for International Development (USAID), available at: http://ukraine.usaid.gov/ukr/lib/ukrainian%20summit%20speech_ukr.pdf.
11. Chirkova E.V. Theories of financial bubbles [Teorii finansovykh puzyrej]. *Korporativnye finansy = Corporate Finance*, 2010, No. 3(15), pp. 63-72.



© 2015 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following terms:

Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.

You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.

No additional restrictions

You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

